

Posudek školitele na bakalářskou práci Milady Zemanové: Bionergetika reprodukce a postnatálního vývoje dvou rypošů rodu *Fukomys*.

Předložená práce je prvním našim pokusem o studium sociální termoregulace a energetiky reprodukce rypošů. Samotné téma vzniklo vlastně jen díky studentce samotné, neboť ta byla „posedlá“ představou fyziologické diplomové práce ... a zrovna na savcích. Díky problémům technického rázu a se zvířaty se práce nerodila lehce. (Původně měla být měřena mláďata rypošů obřího, ovšem jejich přirozená vysoká úmrtnost práci dosti komplikovala). Úkolem Milady bylo nastudovat literaturu, sepsat rešerši, naučit se ovládat měření a vyzkoušet několik typů experimentů pro pozdější magisterskou diplomovou práci. To vše zvládla a i přes nízké N se ukazuje, že téma je do budoucna zajímavé. Oproti ostatním podzemním savcům jsou schopnosti samostatné termoregulace studovaného druhu po relativně dlouhou dobu postnatálního vývoje minimální. Není divu. V situaci, kdy mikroklima podzemních chodeb je teplotně stabilní, predace nízká a v hnízdech navíc starší sourozenci, kteří termoregulaci napomáhají, není nutné s vývojem nijak zvlášť spěchat. Hlavním limitujícím faktorem a spouštěčem odstavu mláďat bude nejspíše pokročilá březost rozmnožující se samice. Zajímavá situace může být v nově založených koloniích, neboť se ukazuje, že přítomnost jednoho dospělce pro udržení tělesné teploty mláďat nestačí. Do budoucna bude, mimo doplnění o větší počet mláďat, nezbytné i přesné stanovení TNZ a získání doplňujících behaviorálních charakteristik postnatálního vývoje.

Milada Zemanová je velmi pracovitá a nápadný byl i kvalitativní posun při psaní textu. Pokud bych měl něco vytknout, tak je to nedostatečná práce s literaturou skoro přecházející v zatvrzelou neochotu po ní pátrat.

Radim Šumbera
31.5.2007

